info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۲۷۷۴
دوشنبه / ۱۲ خرداد / ۱۴۰۴
۶ / ذوالحجه / ۱۴۴۶
02 / June / 2025

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری - سردبیر: یاهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۴۸۳۸-۳۲۵۳۴۴۴۳-۰۲۶ - فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۶۷/۸۰
چاپ: کارگر

امروز با حافظ

هر می لعل کز آن دست بلورین سَتَدیم
آبِ حسرت شد و در چشمِ گهربار بماند
جز دلِ من کز ازل تا به ابد عاشق رفت
جاودان کس نشنیدیم که در کار بماند

روز قیامت که خلق، طاعت و خیر آورند
ما چه بضاعت بریم، پیش کریم؟ افتقار

سعدی

اوقات شرعی

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۰۶	۰۴:۵۰	۱۲:۰۴	۱۹:۱۸	۱۹:۲۹

برگه

اغلب شکست‌های زندگی برای افرادی رخ داده که موقع تسلیم شدن نمی‌دانستند چقدر به موفقیت نزدیک شده‌اند...

توماس ادیسون

اشاره

زخم پنهان انرژی

هربار که خاموشی‌ها از راه می‌رسند، یا صدای هشدار نظارتی برق در تابستان بلند می‌شود، نگاه‌ها به سمت نیرو گاه‌هامی رود؛ این که آیا تولید برق به اندازه کافی صورت می‌گیرد یا نه. اما یک پرسش مهم‌تر کمتر مطرح می‌شود: چه میزان از برقی که تولید می‌شود، به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد؟

به گزارش پیام آشنا به نقل از جام‌جم آنلاین، پاسخ این پرسش، ما را به یکی از مشکلات مزمن و پرهزینه اقتصاد انرژی ایران می‌برد: تلفات شبکه برق و فرسودگی زیرساخت‌ها. براساس برآوردهای سازمان برنامه‌وبودجه، میزان کل تلفات انرژی در ایران شامل گاز، فرآورده‌های نفتی، برق و سایر حامل‌ها به بیش از ۵۰ میلیون بشکه معادل نفت خام در سال می‌رسد. این رقم معادل مصرف انرژی سالانه برخی کشورهای صنعتی دنیاست.

در میان حامل‌های انرژی، بیشترین اتلاف مربوط به بخش برق است. به‌دلیل تبدیل چندمرحله‌ای از سوخت فسیلی به انرژی الکتریکی و عبور از شبکه‌های وسیع، در هر مرحله بخشی از انرژی برق از بین می‌رود.

طبق آخرین گزارش‌های رسمی شرکت توانیر، تلفات شبکه انتقال و توزیع برق کشور حدود ۱۰/۵ درصد است. این رقم البته میانگین کشوری است و در برخی مناطق روستایی یا استان‌های گرمسیری تا ۱۵ درصد نیز گزارش شده است.

با تولید سالانه حدود ۳۸۰ تا ۴۰۰ میلیارد کیلووات‌ساعت برق در کشور، میزان تلفات سالانه برق چیزی بین ۴۰ تا ۴۴ میلیارد کیلووات‌ساعت است. به‌عبارتی، برق از دست رفته ایران معادل کل مصرف سالانه برق چند استان بزرگ مثل اصفهان و خوزستان است.

اگر متوسط هزینه تولید برق را هزار تومان به‌ازای هر کیلووات‌ساعت (شامل هزینه سوخت، نگهداری و سرمایه‌گذاری) در نظر بگیریم، تلفات شبکه فقط در بخش برق، بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومان در سال به کشور ضرر می‌زند. این رقم معادل بیش از یک‌سوم بودجه عمرانی کشور در سال جاری است.

علت اصلی تلفات: زیرساخت‌های فرسوده و غیراستاندارد

مهدی هاشم‌زاده، کارشناس انرژی می‌گوید: بخش بزرگی از شبکه برق کشور به‌ویژه در حوزه توزیع بیش از ۳۰ سال قدمت دارد. بسیاری از کابل‌ها، ترانس‌ها و تابلوهای برق، نه‌تنها از استانداردهای امروز عقب مانده‌اند، بلکه اساساً برای چنین بار مصرفی طراحی نشده‌بودند.

او می‌افزاید: بیش از ۳۰ درصد ترانس‌های توزیع در ایران رادمانی کمتر از ۹۰ درصد دارند، درحالی که استاندارد جهانی، رادمان بالای ۹۵ درصد را برای ترانس‌ها ضروری می‌داند. همین تفاوت کوچک، میلیون‌ها کیلووات‌ساعت تلفات اضافی ایجاد می‌کند.

هاشم‌زاده معتقد است یکی از دلایل استمرار این وضعیت، نسبت پایین سرمایه‌گذاری در شبکه توزیع است.

درحالی که تمرکز دولت بیشتر بر ساخت نیروگاه‌های جدید است، نوسازی شبکه انتقال و توزیع برق در سایه قرار دارد. این درحالی است که کاهش یک‌درصد از تلفات شبکه، به‌صرافت ارزان‌تر از ساخت یک نیروگاه هزارمگاواتی، تمام می‌شود.

پیوند فرسودگی شبکه و ناترازی برق

در روزهای اوج مصرف تابستان، که مصرف برق کشور به بالای ۷۰ هزار مگاوات می‌رسد، تأمین برق حتی با تمام ظرفیت تولیدی نیز دشوار می‌شود؛ اما واقعیت این است که اگر تلفات شبکه تا سطح استاندارد جهانی کاهش یابد می‌توان ۶ تا ۱۰ درصد از برق تولیدی، یعنی معادل ۷۰۰۰ ـ ۴۰۰۰ مگاوات ظرفیت اضافی در دسترس را ذخیره کرد.

هاشم‌زاده در این باره تأکید می‌کند: درواقع بخش مهمی از ناترازی برق در تابستان نه ناشی از کمبود نیروگاه، بلکه نتیجه نارسایی در انتقال مؤثر برق است. شبکه‌ای که برق را با رادمان پایین منتقل می‌کند، به‌طور طبیعی فشار مضاعفی بر تولیدوارد می‌سازد.

از خاموشی تا زیان خانوار و صنعت

تلفات بالا تنها یک هزینه رقابی برای دولت نیست؛ بلکه زیان آن به خانوار و صنعت نیز منتقل می‌شود. در مناطق با شبکه‌های ضعیف، نوسانات ولتاژ شدیدتر است و همین مسأله باعث خرابی لوازم خانگی، توقف خط تولید کارخانه‌ها و کاهش کیفیت خدمات عمومی می‌شود.

در تابستان ۱۴۰۲، براساس گزارش سازمان بازرسی کل کشور، بیش از ۴۰ هزار شکایت مردمی بابت قطعی برق و خرابی وسایل ثبت شد که بخش زیادی از این موارد ناشی از ضعف در زیرساخت‌های برق‌رسانی بود.

از سوی دیگر، صنعت کشور نیز در رنج است. بسیاری از کارخانه‌ها به‌ویژه صنایع کوچک و متوسط، هزینه‌های اضافی برای تجهیزات محافظ برق و دیزل ژنراتور متحمل می‌شوند. این هزینه‌ها در شرایط تورمی، فشار مستقیمی بر تولید وارد می‌کند.

ضعف بودجه‌ریزی و اولویت‌بندی

در برنامه ششم توسعه، وزارت نیرو مکلف شده بود تلفات برق را به زیر ۸ درصد برساند اما با گذشت بیش از پنج سال، این هدف نه‌تنها محقق نشد، بلکه در برخی سال‌ها روند صعودی هم به‌خود گرفت.

به گفته کارشناسان، مشکل اصلی در ضعف بودجه‌ریزی و اولویت‌بندی در سیاست‌گذاری انرژی است. نوسازی شبکه توزیع معمولاً جذابیت سیاسی یا رسانه‌ای ندارد؛ درحالی که افتتاح نیروگاه‌ها و پروژه‌های تولیدی بیشتر دیده می‌شود.

از سوی دیگر، عدم وجود تعرفه واقعی برای برق و یارانه پنهان سنگین باعث شده انگیزه‌ای برای کاهش تلفات در مصرف‌کنندگان، نهادهای محلی و حتی بخشی از سیاست‌گذاران وجود نداشته باشد.

هاشم‌زاده معتقد است: باید اولویت وزارت نیرو از رشد تولید به افزایش بهره‌وری تغییر کند. این همان تفاوت نگاه سنتی و نگاه مدرن به حکمرانی انرژی است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد ایران در تولید برق به ظرفیت‌های منابعی دست یافته اما گلوگاه امروز در شبکه توزیع و انتقال است. تلفات بالا محصول مستقیم سال‌ها غفلت از زیرساخت‌هایی است که ناندیدنی هستند اما تأثیرشان بر زندگی روزمره میلیون‌ها ایرانی مستقیم و ملموس پیداست. تا زمانی که دولت و نهادهای تصمیم‌گیر به‌جای افزودن بر ظرفیت خام تولید، به بهینه‌سازی مسیر انتقال و توزیع انرژی توجه نکنند، زخم پنهان انرژی نه‌تنها ترمیم نمی‌شود، بلکه با هر تابستان گرم یا زمستان سرد، بیشتر سر باز می‌کند.

گزارش روز

آیلتس فروشی!

آیلتس یکی از آزمون‌های مورد قبول و معتبر زبان انگلیسی است که در سراسر جهان برگزار می‌شود به دست آوردن نمره قابل قبولی در این آزمون، یکی از شرط‌های پذیرش در دانشگاه‌های خارجی و مهاجرت است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از شرق، «من گفتند و ۳۲۰ میلیون تومان می‌توانم نمره ۸.۵ آیلتس بگیرم. قرار بود یک نفر جای من سر جلسه آزمون برود. پول زیادی بود اما می‌خواستم با فروش کمی طلا و قرض و بخشی از پس‌اندازم بالاخره این کار را انجام دهم» این روایت «هینه» از تلاش برای خرید مدرک زبان انگلیسی است. «هادیه» هم که برای مهاجرت تحصیلی اقدام کرده، تجربه دیگری دارد. «شرکت اولی که رفتم، گفته بود برای اینکه به سیستم من وصل شوند و به جای من امتحان بدهند، ۱۵ میلیون دریافت می‌کنند که البته این رقم به جز پنج میلیون تومان ثبت‌نام آزمون بود. اما شرکت دیگری که در اینستاگرام پیدا کردم، گفته بود کل کار را با پنج میلیون برای من انجام می‌دهد و از طرف دیگر از دوستانم شنیدم که شرکت‌هایی هم هستند که تا سقف ۵۰ میلیون هم پول می‌گیرند». ماجرا بر سر آیلتس فروتی است؛ آیلتس یکی از آزمون‌های مورد قبول و معتبر زبان انگلیسی است که در سراسر جهان برگزار می‌شود. به دست آوردن نمره قابل قبولی در این آزمون، یکی از شرط‌های پذیرش در دانشگاه‌های خارجی و مهاجرت است.

کلاهبرداری‌های مهاجرتی

اینجا در شرکتی که ادعا می‌کند واسطه برگزاری امتحانات زبان انگلیسی برای دریافت مدارکی همچون آیلتس و تافل است، می‌توان تمام رفتن‌های چند سال اخیر را مرور کرد. مهاجرت تمام دوستان و آشنایان و افرادی از اعضای خانواده که به امید زندگی بهتر، ترک خانه کردند و درست در یکی از همین مؤسسات و شرکت‌ها یکی از اصلی‌ترین خان‌های این مسیر دستور را پشت سر گذاشتند؛ جایی که باید مدرک زبان خود را دریافت می‌کردند. همین حالا هم تمام افرادی که برای کار و تحصیل از ایران می‌روند، یکی از دشوارترین کارها برایشان گرفتن مدرک زبان است. همین اهمیت بالا نیز سبب شده که بستر سودجویی و کلاهبرداری در این حوزه سر به فلک بکشد. این گزارش گشت‌وگذاری در میان مؤسسات، شرکت‌ها و افرادی است که با ادعای ساده‌کردن مسیر دریافت مدرک زبان انگلیسی، یا کلاه بزرگی سر مشتری‌شان می‌گذارند یا قوانین شرکت در آزمون بین‌المللی را دور می‌زنند؛ در هر دو صورت هم کلاهبرداری است و هم قلب‌تکنی.

۳۲۰ میلیون تومان برای نمره ۸.۵ آیلتس!

از زمان برگزاری نخستین آزمون آیلتس در ایران تا به امروز، انواع و اقسام تقلب‌ها رایج بوده است که در صورت اوفتن قرد متقلب یا او برخود هم می‌شد. اما آن دسته از تقلب‌ها همیشه خطرناکتر بود که به شکل سیستماتیک رخ می‌داد. یعنی این‌طور نبود که فرد تقلبی را یا خود به داخل محل برگزاری آزمون ببرد یا اینکه موبایل همراه خودش داشته باشد. این شکل از تقلب در آزمون عموماً با خریدن قردی برای امتحان‌دادن به جای متقاضی اصلی دریافت مدرک زبان رخ می‌داد.

همین حالا هم شرکت‌های بدون نامی هستند که به راحتی چنین اقداماتی را انجام می‌دهند و یادبرداشت مبلغ قابل توجهی، وعده نمره تضمینی آیلتس بالا را می‌دهند. «هینه» که خودش در سال ۹۹ تا یک‌قدمی پرداخت این مبلغ رفته بود، به «شرق» می‌گوید: «مدت‌ها بود قصد مهاجرت داشتم و سه بار آزمون دادم اما حد نصاب نمره را نیاوردم. تا اینکه به پیشنهاد دوستی با یک شماره تماس گرفتم که می‌گفت با ۳۲۰ میلیون نمره ۸.۵ آیلتس برایم می‌گیرد. او قرار بود کسی را به جای من سر جلسه آزمون بفرستد. پول زیای بود اما می‌خواستم با فروش کمی طلا و قرض و بخشی از پس‌اندازم بالاخره این کار را انجام دهم. تا یک‌قدمی‌اش هم رفتم اما منصرف شدم. راستش از تبعات حقوقی‌اش ترسیدم». طبق قوانین بین‌المللی و مقررات مراکز آزمون، شرکت کردن افراد غیرمجاز در آزمون و جعل هویت جرم محسوب می‌شود و در صورت کشف، علاوه بر ابطال نمره، داوطلب یا محرومیت‌های متعددی روبه‌رو خواهد شد. محرومیت از شرکت در آزمون آیلتس تا دو سال. ارسال گزارش تقلب به دانشگاه یا محل کار فرد متقلب، رشدنش مدارک توسط مراکز برگزاری آزمون یا سفارت‌ها، باطل‌شدن ویزای کشور مقصد و قرارگرفتن فرد تحت پیگرد قانونی که با برخورد در دادگاه‌های کیفری روبه‌رو خواهد شد، بخشی از تبعات این کار است. مسئول یکی از مراکز برگزاری آیلتس در تهران که نخواست نامش در گزارش بیاید، به «شرق» می‌گوید: «ما به‌شدت با چنین مواردی مقابله می‌کنیم و سیستم‌های شناسایی هویتی را تقویت کرده‌ایم. اما همچنان برخی شرکت‌ها با مدارک جعلی و ترفندهای مختلف موفق می‌شوند. متأسفانه مسئولان بین‌المللی آزمون هم نسبت به ایران کمی بدبین هستند و به همین دلیل در امتحانات ما خیلی سخت‌گیرانه‌تر عمل می‌کنند. اما خب برای یک متقلب همیشه راه‌های زیادی وجود دارد».

با ۱۵ میلیون یک نفر جای شما امتحان می‌دهد

«هرمه متاتضمینی است»، «قبولی صددرصد»، «بدون استرس آزمون دهید»؛ روی دیوار پر از پوسترهای رنگی با وعده‌های این‌چنینی است. چند نفری در این دفتر کار که حوالی خیابان ستارخان تهران قرار دارد، نشسته‌اند و با ظاهری خوب و مرتب خودشان را به‌شدت مشغول کار نشان می‌دهند. رفتن‌شان هم دوسانه است. از میان همین دو خیابی یاد گرفته‌اند لبایرب وجوع را راضی نگه دارند و به هر شکلی که شده امضا و کلرت بانکی مشتری را بگیرند تا معامله با هرقیمتی جوش بخورد. یکی از کارمندان این مؤسسه شرایط برگزاری آزمون را توضیح می‌دهد. چطور می‌توان آیلتس گرفت؟ پاسخ می‌دهد: «دوران آیلتس گرفتن دیگه گذشته خانم. ما اینجا به شما کمک می‌کنیم بدون تحمل استرس بالا و وقت زیاد برای شرکت کردن در آزمون آیلتس و چند بار قبول‌نشدن و کلی پول هدردادن، به راحتی مدرکتون رو بگیرید». در حالی که بروشوری در دست دارد، جدولی را نشان می‌دهد و در همان حین از وضعیت آزمونی می‌گوید که این روزها مقبولیت بسیار بالایی پیدا کرده است: «شما لازم نیست کار خاصی بکنید. فقط کافیه از خونه خودتون به اینک آزمون بشید و امتحان بدید. اگر بجز کارهای ثبت‌نام کمک بیشتری هم از ما بخواهید ما می‌تونیم به سیستم شما وصل بشیم و در برخی از مهارت‌ها به جای شما امتحان بدیم» شنیده‌ها درباره آیلتس‌فروشی واقعیت دارد. مدتی بود که اخباری مبنی بر برگزاری آزمون‌های جایگزین آیلتس و تافل که دانشگاه‌های مختلف جهان هم نمرات آن را قبول دارند بر سر زبان‌ها افتاده بود. این شرکت‌ها آزمون زبان دولینگو را برگزار می‌کنند و روش و شکل و مقررات برگزاری این آزمون هم به واسطه اینکه در خانه و از طریق کامپیوترهای شخصی انجام می‌شود، خیلی ساده‌تر است و امکان دورزدن قوانین آن هم به راحتی در دسترس همه وجود دارد. در نتیجه افرادی که همواره دنبال کسب درآمد با دورزدن قانون هستند، اینجا هم قد علم کرده و خودشان را نشان داده‌اند. شرکت‌هایشان هم معمولاً از یک سیستم ساده استفاده می‌کنند: ابتدا داوطلب مشخصات خود را ثبت می‌کند و مبلغی به‌عنوان پیش‌پرداخت می‌دهد. سپس اطلاعات شخصی داوطلب در اختیار فرد آزمون‌دهنده قرار می‌گیرد. این فرد حرفه‌ای به جای داوطلب در آزمون شرکت می‌کند و بعد از اعلام نتایج، نمره را به داوطلب تحویل می‌دهند. برخی از این شرکت‌ها حتی برای اطمینان مشتریان، یک قرارداد رسمی نیز تنظیم می‌کنند که شامل تضمین نمره است و در صورت به دست نیاوردن نمره، دوباره امتحان داده می‌شود. «هادیه» که در ماه‌های اخیر با شرکت‌های این‌چنینی تماس‌های زیادی داشته، برای «شرق» از نخستین باری که به یکی از این مراکز مراجعه کرده بود، توضیح می‌دهد: «یکی از دوستان من به این شرکت معرفی کرد. آدرس را گرفتم و رفتم و وقتی وارد شدم، یک آقای میقسال خوش‌برخورد به استقبال من آمد و گفت نگران نباشید، ما همه کارها را انجام می‌دهیم. فقط باید مبلغ مشخصی پرداخت کنید و نمره ۷.۵ آیلتس را تضمین می‌کنیم. اولش شک داشتم، ولی وقتی دیدم خیلی‌ها اینجا رفت‌وآمد دارند، فکر کردم شاید واقعاً راه‌حلی هست. کارمند شرکت با لحن آرام و مطمئن برای من توضیح داد که چگونه افراد حرفه‌ای به جای متقاضیان در آزمون‌ها شرکت می‌کنند. فقط باید مبلغش را پرداخت می‌کردم که خب راستش را بخواهید عدد وحشتناکی هم نبود که در توانم نباشد». «هادیه» اما برای اطمینان بیشتر به چند شرکت دیگر هم مراجعه می‌کند: «پس از آن روز در سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی مدام دراین‌باره جستوجو می‌کردم. تعدادشان هم کم نبود. اما مشکلی که باعث تردیدم شد این بود که رقم‌ها یک محدوده معقول نداشت. مثلاً شرکت اولی که رفتم گفته بود برای اینکه به سیستم من وصل شوند و به جای من امتحان بدهند ۱۵ میلیون دریافت می‌کنند که البته این رقم به‌جز پنج میلیون تومان ثبت‌نام آزمون بود. اما شرکت دیگری به اینستاگرام آن را پیدا کردم، گفته بود کل کار را با پنج میلیون برای من انجام می‌دهد و از طرف دیگر از دوستانم شنیدم شرکت‌هایی هم هستند که تا سقف ۵۰ میلیون پول می‌گیرند. راستش هم‌بین بالا و پایین بودن اعداد و رقم‌ها سبب شد نتوانم به کل ماجرا اعتماد کنم و برای همین هم به‌طور کلی از ادامه این کار منصرف شدم».

مدرک تقلبی

جستوجوی ساده در شبکه‌های اجتماعی به شما نشان می‌دهد که شرکت‌های برگزارکننده امتحانات این‌چنینی چه میزان تنوع بالایی دارند و حتی در چند سال اخیر نوع آزمون‌ها هم بیشتر شده است؛ فهرست بلندبالایی از امتحاناتی که برای افراد با نیازها و مقاصد مختلف مهاجرتی تعیین شده است. در اغلب این صفحات متعلق به شرکت‌های موجود در شبکه‌های اجتماعی، ثبت‌نام دولینگو قیمت ۵۹ دلاری دارد و در صورتی که شما بخواهید گزارش عملکرد آزمون خود را برای دانشگاه‌های مختلف ارسال کنید، بسیاری از این صفحات مدعی هستند که ارسال رییورت را به‌صورت رایگان برای شما انجام خواهند داد. ۵۹ دلار یا رز حدود ۸۰ هزار تومانی رقمی حدود پنج میلیون تومان خواهد شد و روشن است شرکت‌هایی که برای دولینگو بیش از این عدد را دریافت می‌کنند، قطعا رابطه‌ریزی برای تقلب کرده‌اند و روی نمره تضمینی معامله می‌کنند. نکته قابل توجه اینکه در سال اخیر برگزاری آزمون‌های هوم‌تافل و آیلتس به‌صورت آنلاین هم رایج شده و همین موضوع امکان را برای افراد متقلب بیش از گذشته فراهم کرده است. دولینگو به دلیل آنلاین‌بودن و البته قیمت پایین‌تر آن در ایران طرفداران زیادی پیدا کرده است. اما همین ویژگی‌ها باعث شده برخی شرکت‌ها از آن سوءاستفاده کنند و به جای داوطلبان، در آزمون شرکت کرده یا از نرم‌افزارهای تقلبی استفاده کنند. «کیان» یکی از متخصصان آموزش زبان و از معلمانی است که دوره‌های خصوصی آیلتس برگزار می‌کند. وی می‌گوید: «یک زیادی‌ای استفاده از سایت‌های غیرقانونی، فقط تنبلی که در بسیاری از موارد به دلیل هزینه‌های بالاست: «حتما برای خیلی از افراد هستند که به دلیل تنبلی سراغ چنین راهکارهای نادرستی می‌روند؛ چون ترجیح می‌دهند به جای زحمت‌کشیدن و درس‌خواندن و امتحان‌دادن و چشیدن طعم دانستن یک زبان خارجی و پذیرفته‌شدن در یک امتحان، تقلب کنند. اما من به شما اطمینان می‌دهم که درصد قابل توجهی هم هستند که این کار را به دلیل هزینه‌های سنگین انجام می‌دهند. همین الان نرخ بیشتر شرکت‌هایی که آزمون دولینگو را برگزار می‌کنند و به جای شما به سیستم وصل می‌شوند و امتحان می‌دهند، حدود ۱۵ میلیون است. این را به خوبی می‌دانم چون زبان‌آموزان زیادی دارم که خیلی از آنها برایم از این روش‌ها گفته‌اند. یعنی یک نفر یک بار ۱۵ میلیون می‌دهد و قبولی‌اش را هم می‌گیرد. اما شما تصور کنید که برای آیلتس باید نزدیک ۲۵ میلیون بدهید و تعارف هم که نداریم، بیشتر افراد چندمرتبه ردمی‌شوند؛ چون این آزمون صرفا سواد زبان شما را نمی‌سنجد و خیلی تکنیک‌محور است؛ مثل کنکور. از آن طرف هزینه کلاس‌ها هم کم نیست. خودم معلم هستم و تدریس خصوصی می‌کنم بااینکه همیشه تلاش دارم در صورت کمبودن بودجه شاگردانم یا آنها هم‌راهی کنم، اما به هر حال عدد کمی نیست. حالا تصور کنید یک نفر چندین میلیون تومان خرج کلاس زبان کند، کلی وقت بگذارد، چند بار هم بخواهد آزمون بدهد، باید چندصد میلیون خرج کند که در نهایت آیا قبول بشود، آیا نه». کیان معتقد است اگر زبان انگلیسی در مدارس ما به شکل درستی تدریس می‌شده مردم ایران این میزان مشکل در دریافت مدرک زبان نداشتند: «ما دو زبان خارجی در طول تحصیل‌مان می‌خوانیم؛ عربی و انگلیسی. اما چرا هیچ‌کدام از ما از آموخته کل سال‌های تحصیلی حتی سه جمله به عربی یا انگلیسی نمی‌توانیم درست حرف بزنیم؟ در حالی که زبان دوم در مدارس به معنای آموزش کامل آن زبان است. راستش را بخواهید من خیلی به مردم خرده نمی‌گیرم که سراغ این راهکارهای غیرقانونی می‌روند. کاش این طور نبود؛ اما شرایط سخت باعث می‌شود».

سازمان سنجش آموزش کشور متولی اصلی و مرجع تعیین‌شده برای برگزاری آزمون آیلتس است. یعنی همان مرجعی که آزمون کنکور سراسری را نیز برگزار می‌کند که هرساله با ادعاهای زیادی مبنی بر افورتفتن سؤال‌هایش روبه‌رو می‌شود. اما نظارت سازمان سنجش بر آزمون‌های حضوری است و آزمون‌های آنلاین با سازوکار خاص خودشان آن‌چنان نظارت‌پذیر به نظر نمی‌رسد. در نتیجه، مشخص نیست درآمدزایی شرکت‌های سودآگر نیز تا چه زمانی ادامه پیدا آن‌هم در مقابل سیل گسترده‌ایرانیانی که در سطوح مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، میل به مهاجرت دارند.

مکث

این پسوردها را فراموش کنید!

لیستی با ۵۰ پسورد عددی برگزیده تهیه شده که اعداد آشنا و قابل حدسی در میان آن‌ها به چشم می‌خورد. جالب آنکه ۱۰ پین اول این فهرست بفدری رایج و سادهاند که حتی افراد آماتور هم برای حدس زدن آن‌ها نیازی به مهارت خاصی ندارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از خبرآنلاین، تصور کنید کسی کارت بانکی، کارت سوخت یا حتی گوشی‌شما را به دست آورده و می‌خواهد رمز آن را باز کند. چه چیزی بهتر از ساده و قابل حدس بودن رمزتان می‌تواند به آن شخص کمک کند؟ گزارشی جدید از شبکه ABC News با بررسی ۲۹ میلیون کلمه عبور عددی فاش‌شده در پایگاه داده Have I Been Pwned، واقعیتی نگران‌کننده را آشکار کرده است.

از هر ۱۰ نفر، یک نفر از یک پین کُد بسیار ساده و تکراری استفاده می‌کند که به راحتی قابل حدس است.

بر اساس نتایج این تحلیل، لیستی از ۵۰ پسورد عددی برگزیده تهیه شده که اعداد آشنا و قابل‌حدسی در میان آن‌ها به چشم می‌خورد. جالب آنکه ۱۰ پین اول این فهرست بفدری رایج و سادهاند که حتی افراد آماتور هم برای حدس زدن آن‌ها نیازی به مهارت خاصی ندارند.

حتی در سال ۲۰۲۵ با این همه پیشرفت و افزایش آگاهی، باز هم بین ۱۲۲۴ همچنان بی‌رقیب است؛ عددی که در اغلب لیست‌های پسورد ضعیف حضوری ثابت دارد. در رده‌های بعدی، رمزهای مبتنی بر تکرار مانند ۰۰۰۰ و ۱۱۱۱ قرار دارند؛ ترکیب‌هایی که اگرچه حفظ کردنشان آسان است، اما برای مجرمان سایبری هم به همان اندازه قابل پیش‌بینی هستند.

نکته جالب دیگر، حضور سال‌های تولد در میان پین‌های رایج است. عددهایی مانند ۱۹۸۶ و ۲۰۲۰ به احتمال زیاد به براساس تاریخ‌های خاص شخصی انتخاب شده‌اند. اما همین آشنایی آن‌ها را به گزینه‌هایی خطرناک تبدیل می‌کند. حتی ترکیب‌هایی که شاید در نگاه اول خاص به‌نظر برسند (مانند ۱۲۳۴)، عملاً الگوهایی ساده‌اند که در تحلیل‌های امنیتی به‌راحتی شناسایی می‌شوند.

گرچه با چهار رقم به ظاهر می‌توان ۱۰ هزار ترکیب مختلف ساخت، اما انسان‌ها معمولاً به سمت الگوهای مشخصی متمایل می‌شوند؛ نتیجه آن است که یک سارق یا دانستن این فهرست محبوب، تقریباً با احتمال یک به هشت می‌تواند رمز کارتی را به‌درستی حدس بزند.

برش

ربات جاسوسی که به برخی توهم بچه‌زرنگی داد!

در روزهای اخیر، بحث‌ها پیرامون یک ربات تلگرامی داغ شده؛ ربانی که طبق ادعای برخی با دریافت آیدی کاربران می‌تواند فعالیت‌های آنان را در گروهها و کانال‌ها نمایش دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از برترین‌ها، در روزهای اخیر، بحث‌ها پیرامون یک ربات تلگرامی داغ شده؛ ربانی که طبق ادعای برخی با دریافت آیدی کاربران می‌تواند فعالیت‌های آنان را در گروهها و کانال‌ها نمایش دهد. همانطور هم که پیش‌بینی می‌شد این ربات توجه بسیاری از کاربران، به‌خصوص نوجوانان و جوانان کنجکاو را به خود جلب کرده. فارغ از درستی یا نادرستی عملکرد فنی این ربات، مسئله‌ای که اهمیت دارد، تبعات اخلاقی، اجتماعی و روانی استفاده از چنین ابزارهایی است؛ موضوعی که باید از چند زاویه به آن نگاه کرد.

وسوسه‌ای به نام «دانستن»؛ کاربرانی که به دام افتادند

برخی کاربران که ادعا می‌کنند از این ربات استفاده کرده‌اند، در توئیتر تجربیات خود را با لحنی پرهیجان و گاهی همراه با شوخی و تمسخر دیگران منتشر کرده‌اند. مثل توئیت ساملن: "این ربات تلگرام که آیدی میدی بهت میگه طرف دارم چیکار میکنه و توجه گروهی چه پیامی میده واقعا کار میکنه."

آن‌ها می‌گویند که توانسته‌اند ببینند دوستشان در چه گروه‌هایی عضو است یا چه پیام‌هایی فرستاده هرچند بسیاری از این ادعاها بزرگ‌نمایی یا ساختگی به‌نظر می‌رسند، اما همین بازنشرها باعث ظهور زمزمه این شده است کاربران کنجکاوی که شاید در حالت عادی به چنین چیزی فکر هم نمی‌کردند، حالا با این وسوسه مواجهند که «من هم امتحان کنم ببینم واقعا کار می‌کنه یا نه».

این وسوسه دانستن (بدون اجازه طرف مقابل) زمینه را برای رفتارهایی خطرناک و غیرمسئولانه فراهم کرده است. برخی حتی پا را فراتر گذاشته و از این ربات برای کنترل روابط عاطفی یا نظارت بر دوستان و همکاران استفاده کرده‌اند. بی‌آن‌که متوجه باشند تا چه اندازه به حریم خصوصی دیگران تجاوز کرده‌اند.

توئیت یارا هم در این مورد است: الان میدونین دیگه؟ که این ربات درست باشه هم، شما دارید حریم خصوصی بقیه رو نقض میکنید؟

ترویج بی‌اخلاقی با لقاب «زرنگی»

آنچه بیش از عملکرد فنی این ربات نگران‌کننده است، نوع نگاهی است که برخی کاربران به آن دارند. در نگاه عده‌ای، استفاده از این ابزار نشانه‌ای از «زیرکی»، «هوشیاری» یا حتی «انتقام گرفتن از آدم‌ها» تلقی می‌شود. دانستن بدون رضایت، ورود بدون اجازه و نظارت مخفیانه، هیچ‌گاه نشانه زرنگی نیست؛ بلکه مصداق بارز سوءاستفاده، تجاوز به حریم خصوصی و تضعیف اعتماد اجتماعی است. اگر یک جامعه به سمتی برود که چنین رفتارهایی عادی یا حتی مایه افتخار تلقی شوند، بی‌تردید سلامت روانی و اخلاقی آن جامعه دچار آسیب‌های جدی خواهد شد.

درست است که این ربات ممکن است عملکرد محدودی بر اساس داده‌های قدیمی یا لو رفته داشته باشند؛ اما اصل ماجرا نه تکنولوژی، بلکه طرز فکر ما در مواجهه با آن است. تفاوت زیادی هست بین «هوشمند بودن» و «بی‌اخلاق بودن». هوشمندی در عصر دیجیتال یعنی مراقبت از خود و دیگران، احترام به مرزهای فردی و فهم این که تکنولوژی ابزار است‌نه توجیه.

مسئولیت جمعی ما در برابر این فضا
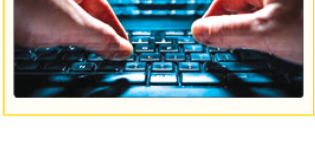
مقابله با ربات‌های جاسوسی، صرفاً مسئولیت توسعه‌دهندگان یا پلتفرم‌ها نیست؛ این یک وظیفه جمعی است. کاربرانی که تجربیاتشان را بی‌پروا منتشر می‌کنند، نقش بزرگی در نرمال‌سازی چنین رفتارهایی دارند. رسانه‌هایی که بدون تحلیل درست، تنها به جذابیت ماجرا می‌پردازند نیز در تقویت این جو مؤثرند. اگر به‌جای بازنشر کنجکاوی‌های بیمارگونه، بر آموزش، آگاهی و ارتقاء سواد رسانه‌ای تمرکز کنیم، شاید بتوانیم در برابر این موج بایستیم. استفاده از ربات‌هایی که به حریم خصوصی دیگران تجاوز می‌کنند، نه تنها غیرقانونی و غیراخلاقی است، بلکه نشانه‌ای از بحران اعتماد در جامعه ماست. این ربات‌ها شاید اطلاعاتی نشان دهند، اما چیزی از انسانیت و اعتماد باقی نمی‌گذارند.